

WAŻNIEJSZE PRACE ZAKŁADÓW IEOP Zakład Przemysłu Hutniczego w Chorzowie

Techniczne normowanie typowych prac na wielkich piecach

Na wstępie pracy pt. „TECHNICZNE NORMOWANIE TYPOWYCH PRAC NA WIELKICH PIECACH” — poruszono zagadnienie wykazywania przez huty w sprawozdawczości dużej ilości prac normowanych, podczas gdy w rzeczywistości ustalona norma odnosi się prawie do całego wydziału i objęte są nią liczne stanowiska, dla których da się ustalić osobne normy. W pracy podkreślono powiązania norm pracy z całym szeregiem innych problemów jak zagadnienie wydajności pracy, zagadnienie płac, zagadnienie planowania, współzawodnicstwa pracy, kosztów własnych, oraz szkolenia.

W pracy zostały podane pojęcia technicznej normy, normy czasu i wydajności oraz wzajemne ich powiązanie na parcie przykładem. Z kolei omówiono zostało pojęcie norm średnioprogresywnych oraz struktura czasu roboczego, zarówno maszyn i urządzeń, jak również struktura czasu roboczego robotnika. Ponieważ przy ustalaniu norm pracy posługujemy się pomiarami czasu roboczego, dlatego też zostały omówione sposoby przeprowadzania fotografii dnia pracy, zarówno indywidualnych jak i zespołowych, jak również i chronometrażu.

Dla przeprowadzania pomiarów czasu posługujemy się odpowiednimi formularzami, które zostały omówione i załączone do pracy. Wykonane pomiary czasu wymagają analitycznego opracowania, które przeprowadzamy na specjalnych formularzach. Formularze te jak również sposoby ich opracowania zostały podane w tej pracy. Przy opracowaniu pomiarów czasu wysuwa się zagadnienie ustalania przeciętnej wartości pomiarów. W praktyce spotykamy się zasadniczo z trzema rodzajami przeciętnych wartości, a mianowicie: średnia arytmetyczna, wartość środkowa (mediana) i wartość modalna. W pracy zostały podane znaczenia poszczególnych wartości przeciętnych oraz dowód na to, że średnia arytmetyczna jest w danym przypadku najbliższą rzeczywistości wartością przeciętną.

Z kolei zostało omówione ustalenie norm pracy dla poszczególnych ogniw procesu wielkopiecowego, a mianowicie wielkiego pieca, wagonu, wagi, mostu przeładunkowego, oraz maszyn rozlewniczych. Rozbicie to jest uzasadnione tym, że chociaż całość prac na wielkich piecach zmierza do wyprodukowania jak największej ilości ton surowki, jednakże da się wyodrębnić poszczególne ogniewa, dla których można ustalić odrębne normy.

Przy opracowywaniu norm pracy dla robotników obsługujących wielki piec, podano zasadę podziału wyprodukowa-

wanej w ciągu doby surowki pomiędzy poszczególne zmiany.

Przy ustalaniu norm pracy dla poszczególnych ogniw produkcyjnych wzięto pod uwagę to, że normy pracy winny obejmować tylko tę niezbędną

Zakład Przemysłu Chemicznego w Gliwicach

Materiałowe zaopatrzenie przedsiębiorstwa

W obecnym okresie przed naszą gospodarką narodową stoją poważne zadania w dziedzinie rozwoju rolnictwa i związanego z tym zwiększenia produkcji nawozów sztucznych, w szczególności nawozów azotowych, a więc produkcji przedsiębiorstw przemysłu syntezy chemicznej.

Drugim niemniej ważnym zadaniem jest zagadnienie obniżki kosztów własnych produkcji. Podstawowym czynnikiem w walce o obniżkę kosztów własnych i przyspieszenie rozwoju przedsiębiorstwa oraz zwiększenie jego produkcji jest właściwe rozwiązanie problemu zaopatrzenia. Typowa dla całego przemysłu chemicznego, a w szczególności dla przemysłu syntezy chemicznej masowość używanych surowców wymaga opracowania i wprowadzenia prawidłowego systemu zaopatrzenia przy zapewnieniu ściślejszej współpracy komórek ruchomych.

W związku z tym obrano Zakłady Przemysłu Azotowego w Kędzierzynie jako obiekt dla opracowania tematu: „MATERIAŁOWE ZAOPATRZENIE PRZEDSIĘBIORSTWA”.

Przedsiębiorstwo to będące w stadium rozbudowy, prowadzi działalność inwestycyjną i eksploatacyjną oraz posiada szereg cech typowych dla przedsiębiorstwa przemysłu syntezy chemicznej.

Po przestudiowaniu aktów normatywnych, jak ustawy, zarządzenia, instrukcje i inne na temat gospodarki materiałowej i zaopatrzenia oraz po zebraniu w Zakładach materiałowych, obrazujących obecny stan zaopatrzenia, dokonano szczegółowej analizy poszczególnych odcinków, podsumowano przyczyny i objawy niewłaściwej organizacji zaopatrzenia oraz gospodarki magazynowej.

Na wstępie pracy omówiono znaczenie zaopatrzenia w gospodarce przedsiębiorstwa. Następnie podano zasady i założenia prawidłowej gospodarki zaopatrzeniowej, obejmującej planowanie i realizację zaopatrzenia oraz obroty materiałowe. Duży nacisk położono na organizację służby zaopatrzenia, biorąc pod uwagę charakter przedsiębiorstwa i jego strukturę.

Również dosyć szeroko został potraktowany system planowania operatywnego, ponieważ jest to zagadnienie nowe dla omawianego przedsiębiorstwa. Proponowany system planów operatywnych powiązany z systemem planów wewnętrznozakładowych, opracowanych w

ilość, która ma bezpośredni wpływ na produkcję danego odcinka. Ustalona norma pracy winna być zrozumiała dla każdego robotnika i wyrażać się w przedmiocie jego bezpośredniej pracy. Przy ustalaniu norm dla maszyn rozlewniczych został opracowany wykres ujmujący zależność długości czasu lania od ilości ton rozlewanej surowki. (sc)

magazynowej wykazano pewne niedociągnięcia, przede wszystkim techniczne (warunki składowania), oraz organizacyjne (struktura organizacji magazynów).

W pracy określono również warunki i tryb wprowadzenia proponowanej organizacji w zakładach, dzieląc wprowadzenie na zadania w zakresie: (a) gospodarki normatywnej materiałowej (b) organizacji zarządzania na odcinku zaopatrzenia, (c) środków i urządzeń technicznych — dla zabezpieczenia należytego funkcjonowania zaopatrzenia i wprowadzenia oszczędności materiałowych przez przestrzeganie odpowiednich warunków magazynowych.

Praca niniejsza została wprowadzona do potrzeb konkretnego przedsiębiorstwa, może być jednak z małymi zmianami zastosowana w innych przedsiębiorstwach przemysłu chemicznego o podobnej strukturze.

Zakład Przemysłu Spożywczego w Krakowie

Planowanie wykonawcze w cukrowni w okresie kampanii

W przemyśle cukrowniczym planowanie wykonawcze jest prowadzone w szeregu cukrowni. W stosowanym systemie planowania wykonawczego istnieją jednak pewne niedociągnięcia.

W celu pełniejszego dostosowania systemu planowania wykonawczego w cukrowniach do potrzeb socjalistycznego zarządzania przemysłem podjęto w Zakładzie Przemysłu Spożywczego Instytutu Ekonomiki i Organizacji Pracy prace pt.: PLANOWANIE WYKONAWCZE W CUKROWNI W OKRESIE KAMPANII.

Przy opracowaniu tego tematu wykorzystano dotychczasowe doświadczenia i osiągnięcia przemysłu cukrowniczego, zwłaszcza w zakresie powiązania planowania ze współzawodnictwem pracy.

Praca ta zawiera konkretne rozwiązania planowania wykonawczego, dostosowane do istniejących warunków organizacyjno-technicznych w cukrowni oraz projekty dalszego rozwoju planowania uwarunkowane lepszym wyposażeniem cukrowni w odpowiednie urządzenia pomiarowe.

Planowanie wykonawcze cukrowni oparto na następujących zasadach:

(1) Za okres planowania przyjęto dekadę z podziałem na doby i zmiany.

(2) Dla celów planowania podzielono produkcję podstawową cukrowni na 5 grup stacji, a produkcję pomocniczą na 3 oddziały.

(3) Dla każdej grupy stacji ustalono także elementy planowania, na które dana grupa ma zasadniczy i bezpośredni wpływ, a przede wszystkim te elementy, które uwzględnione są w regulaminie premiowania.

(4) Planowe zadania ilościowe (plan produkcji) dla każdej grupy stacji ustalono w zakresie takiego półproduktu

lub produktu, który jest rzeczywistym przedmiotem pracy tych stacji, w przeciwieństwie do dotychczasowej praktyki w cukrowniach, gdzie zadania ilościowe wyrażone były dla wszystkich stacji w przerobie buraków.

(5) Dla ustalenia zadań planowych w zakresie jakości produkcji oraz oszczędności surowców i materiałów przyjęto dotychczas stosowane parametry technologiczne i normy zużycia.

Dla każdej komórki objętej planowaniem opracowano po jednym formularzu planu. Formularze te zawierają wszystkie podstawowe wskaźniki właściwe dla danych komórek, jak również elementy porównawcze, zezwalające na porównanie planu na daną dekadę z wykonaniem z poprzedniej dekady. Ponadto ujęte są dane dotyczące wykonania planów dobowych z rozbiciem na poszczególne zmiany robocze. Pozwala to na porównanie wyników osiąganych przez poszczególne zmiany. W ten sposób formularze dostosowane są do potrzeb współzawodnictwa międzyzmiannowego.

W pracy poruszono ponadto zagadnienia dotyczące podziału czynności przy planowaniu wykonawczym i doprowadzaniu planów do całej załogi.

Do pracy załączono projekt instrukcji o planowaniu w cukrowni w okresie kampanii.

Praca została wprowadzona doświadczenia w dwu cukrowniach. (fb)

Techniczne normowanie robót remontowych w przemyśle cukrowniczym

W okresie remontowym, trwającym w cukrowniach polskich około 9 miesięcy, jednym z czołowych zadań stojących przed załogą każdej cukrowni jest jak najbardziej racjonalna gospodarka pracą ludzką. Zadanie to wpływa między innymi stąd, że koszty robocizny remontowej (remonty bieżące i średnie) stanowią około 50% kosztów remontów,

nie mówiąc o dużym udziale kosztów robocizny, związanych z realizacją remontów kapitałowych i inwestycji, tak często podejmowanych w cukrowniach w okresie remontu.

Racjonalna gospodarka pracą ludzką jest uwarunkowana między innymi posiadaniem właściwych mierników zużycia czasu roboczego. Mierniki te nie mogą jednak zawierać w sobie strat czasu roboczego. Miernikami czasu odpowiadającymi temu podstawowemu warunkowi są techniczne normy pracy.

Ustalanie technicznych norm pracy dla produkcji masowej, wielkoseryjnej i seryjnej zostało jasno wyłożone w znanej i powszechnie dostępnej literaturze. Skąpo, wręcz niewystarczająco, z wyjątkiem zaledwie paru skromnych publikacji, omówiono ustalanie technicznych norm pracy w warunkach produkcji drobno-seryjnej i jednostkowej.

Na wniosek Centralnego Zarządu Zakład Przemysłu Spożywczego Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu podjął opracowanie metodyczne pt.: „TECHNICZNE NORMOWANIE ROBÓT REMONTOWYCH W PRZEMYŚLE CUKROWNICZYM”.

Opracowanie oparto o dotychczas znane i podane przez literaturę radziecką rozwiązania, o dotychczasowe doświadczenia przemysłu cukrowniczego w zakresie normowania prac remontowych oraz badania przeprowadzone przez Instytut (Zakład Przemysłu Spożywczego).

W opracowaniu tego tematu nawiązano do istniejących opracowań w zakresie organizacji i planowania remontów, istniejących katalogów normatywów wydanych przez CZPC oraz metodyki normowania prac produkcyjnych w cukrowni, opracowanej również w Instytucie Ekonomiki i Organizacji Przemysłu, której egzemplarze znajdują się w posiadaniu cukrowni.

Rozwiązania metodyczne podane w pracy były dyskutowane przez autora z pracownikami przemysłu cukrowniczego, a w szczególności z Głównym Technikiem Normowania CZ — inż. Edwardem Ragu.

Opracowanie omawia w części pierwszej znaczenie normowania robót remontowych w cukrowni, stan normowania robót remontowych w przemysle cukrowniczym, powiązania technicznego normowania robót remontowych z planowaniem i organizacją remontów. Następnie omówiono wymogi, którym musi odpowiadać metoda normowania robót remontowych w cukrownictwie.

W pracy omówiono również krytycznie znane i stosowane sumaryczne metody normowania robót remontowych.

Szczególne uwagę zwrócono na pracy na metody opracowania normatywów czasu roboczego, w szczególności na analityczno-obliczeniową metodę ustalania technicznych norm pracy z odpowiednim naświetleniem wpływu specyfiki remontów w cukrownictwie na te metody. Do pracy załączono szereg rysunków i tabelic oraz dokumentację związaną z opracowywaniem normatywów czasu roboczego.

Praca jest przeznaczona przede wszystkim dla zakładowych techników normowania pracy, pracowników ośrodków normowania pracy, które zamierza stworzyć Centralny Zarząd Przemysłu Cukrowniczego w najbliższej przyszłości oraz tych wszystkich (główni inżynierowie, kierownicy działów remontowych itd.), którzy znajomość i stosunek do technicznego normowania robót remontowych ma znaczenie dla postępu normowania prac remontowych.

Praca powyżej omówiona może znaleźć zastosowanie i w innych przemysłach spożywczych, gdzie urządzenie techniczne oraz specyfika remontów jest zbliżona do przemysłu cukrowniczego. (tb)

Kurso-konferencja na temat służby dyspozytorskiej w IEOP

W dniach 8, 9 i 10 marca 1955 r. odbyła się w Łodzi kurso-konferencja w sprawie systemu dyspozytorskiego, zorganizowana przez Zakład Przemysłu Włókienniczego IEOP. Na konferencji tej obecni byli: Rektor Politechniki Łódzkiej prof. Klimkiewicz, dyrektor instytutu mgr inż. Epsztajn, pracownicy zakładów branżowych IEOP, pracujący nad zagadnieniem służby dyspozytorskiej oraz przedstawiciele przemysłu, Ministerstw, NOT i Instytutu, Organizacji i Mechanizacji Budownictwa.

Na konferencji wygłoszone zostały trzy następujące referaty:

(1) referat inż. Wyrzykowski pt. „Organizacja i funkcjonowanie służby dyspozytorskiej na przykładzie tkalnic”;

(2) referat mgr Rupieńskiego pt. „Rola służby dyspozytorskiej w zakładzie wytwórczym”;

(3) referat prof. Mayre'a pt. „Wprowadzenie służby dyspozytorskiej do przemysłu”.

W dyskusji nad referatami poruszono szereg węższych zagadnień dotyczących istoty i organizacji służby dyspozytorskiej w przemyśle. Między innymi dyskutowano nad celem i właściwościami służby dyspozytorskiej w socjaliz-

mie, stosunkiem dyspozytorstwa do ogólnego systemu zarządzania przedsiębiorstwem, sposobami i środkami pracy aparatu dyspozytorskiego oraz metodą wprowadzania służby dyspozytorskiej do przemysłu.

Obecność na konferencji przedstawicieli różnych przemysłów a szczególnie przedstawicieli hutnictwa i przemysłu budowlanego, gdzie służba dyspozytorska została nie tylko powołana i wyposażona w odpowiednie środki techniczne, ale ma już poza sobą okres pierwszych prób, pozwoliła na szeroką wymianę poglądów na temat zagadnienia organizacji tej służby w oparciu o doświadczenia tych przemysłów.

W czasie trwania konferencji zebrani zapoznali się również z przebiegiem procesu produkcyjnego w tkalni zakładów przemysłu bawełnianego im. F. Dzierżyńskiego i z materiałami dotyczącymi organizacji służby dyspozytorskiej w przemyśle bawełnianym zgrupowanymi w ośrodku konsultacyjnym Zakładu Przemysłu Włókienniczego IEOP.

Dokładne sprawozdanie z kurso-konferencji podane zostanie w jednym z następnych numerów „Ekonomiki i Organizacji Pracy”. (ws)

Akademia w IEOP z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet

W dniu 7 marca 1955 roku odbyła się w Instytucie akademii z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet. Akademię otworzył przewodniczący Rady Miejskiej IEOP Wiktor Ociepek, podkreślając znaczenie Dnia Kobiet w walce o pokój, o budowę lepszego jutra. Referat o okolicznościowy wygłosiła Maria Kornacka.

Rada Miejskowa, uznając poważne osiągnięcia kobiet-pra-

cowniczek Instytutu w pracy zawodowej i społecznej wyróżniła i nagrodziła następujące kobiety: Leokadia Celejewska, Hanna Gaweł, Krystyna Grundland, Zofia Karwiesse, Maria Kozłowska, Halina Łazowska, Anastazja Nagiel, Natalia Swiderska, Krystyna Tubiańska, Halina Wawrowska, Antonina Widlak. (zd)

III etap szkolenia ekonomicznego w IEOP

W lutym br. rozpoczął się w IEOP III etap szkolenia ekonomicznego. Szkolenie to jest kontynuacją zapoczątkowanego w 1953 roku systematycznego podnoszenia kwalifikacji kolektynu Instytutu w zakresie węższych zagadnień ekonomicznych.

Tematyka I etapu szkolenia obejmowała zagadnienie praw ekonomicznych i ich działania w gospodarce socjalistycznej w oparciu o pracę J. Stalina „Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR”.

Szczegółowym rozwinięciem zagadnień, związanych z działaniem prawa wartości był II etap szkolenia obejmujący takie zagadnienia jak koszty własne przedsiębiorstwa przemysłowego i drogi ich obniżenia, rozrachunek gospodarczy, bilans przedsiębiorstwa oraz metody obliczania efektów ekonomicznych przedsiębiorstw organizacyjno-technicznych.

Celem tego etapu było zwrócenie szczególnej uwagi na zagadnienie walki o obniżenie kosztów własnych produkcji, odzwierciedlenie jej wpływu na stan środków przedsiębiorstwa oraz wskazanie metod i sposobów obliczenia efektów ekonomicznych wprowadzonych praktycznie w przemyśle prac Instytutu.

W wyniku gruntownego omówienia i szczegółowego przedyskutowania wymienionych wyżej zagadnień należy

stwierdzić znaczne pogłębienie wiadomości ekonomicznych, ujednolicenie i usystematyzowanie terminologii wśród pracowników Instytutu.

Rozpoczęte w lutym szkolenie obejmuje: „Planowanie techniczno - przemysłowo - finansowe” oraz „Analiza działalności gospodarczej przedsiębiorstw przemysłowych”.

W tym etapie szczególne uwagę zwrócono będzie na zagadnienia wzrostu wydajności pracy oraz ekonomiki plac. W związku z tym dwa dalsze tematy są następujące: „Podstawowe czynniki wzrostu wydajności pracy” i „Ekonomika plac z szczególnym uwzględnieniem bodźców materialnych”.

Tematyka powyższa zostanie omówiona w szeregu wykładów i seminariów, prowadzonych przez specjalistów z tych zagadnień.

W ramach szkolenia rozwija się na szeroką skalę współpraca między poszczególnymi zakładami, polegająca na wymianie wykładów i prowadzących seminaria.

Należy podkreślić, że do szkolenia zainicjowanego i prowadzonego dotychczas przez Dyrekcję Instytutu włączyła się również Komisja Szkoleniowa Rady Miejskiej, która współdziała z Dyrekcją w organizacji i kontroli przebiegu szkolenia.

Koniec III etapu szkolenia przewidziany jest na koniec czerwca tego roku. (zd)

UWAGA CZYTELNICY!

Miesięcznik nasz można już nabyć w każdym mieście wojewódzkim w kiosku „Ruchu” na kolejowym dworcu głównym oraz w następujących kioskach w Warszawie: w kioskach przy wyższych uczelniach, ministerstwach, w kiosku KC PZPR, PKPG, CUSZ, CRZZ, Prezydium Rady Ministrów, w kiosku przy Radzie Państwa, w Głównym Urzędzie Statystycznym, w Narodowym Banku Polskim i w Banku Inwestycyjnym. W Warszawie miesięcznik nasz będzie sprzedawany ponadto w kiosku przy Dworcu Śródmieście.

Powiadamiając o tym Czytelników i naszych współpracowników uprzejmie prosimy o powiadomienie Redakcji, w jakich punktach należałoby jeszcze wprowadzić sprzedaż, jak również o informowanie o wypadkach zakłóceń, jeśli chodzi o kolportaż „Ekonomiki” w podanych tu kioskach.